

Wyrok z dnia 23 listopada 2001 r.

I PKN 664/00

Przepis § 9 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej oraz Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 12 października 1993 r. w sprawie zasad i warunków podnoszenia kwalifikacji zawodowych i kształcenia dorosłych (Dz.U. Nr 103, poz. 472 ze zm.) stosuje się również do pracowników podstawowej działalności służby zdrowia (§ 1 ust. 2 pkt 1 oraz § 1 ust. 3 tego rozporządzenia).

Przewodniczący SSN Józef Iwulski, Sędziowie SN: Zbigniew Myszkowski, Andrzej Wasilewski (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 23 listopada 2001 r. sprawy z powództwa Teresy K.-P. przeciwko Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej w W. o wynagrodzenie, na skutek kasacji powódki od wyroku Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu z dnia 18 kwietnia 2000 r. [...]

u c h y l i ł zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu-Sądowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu do ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach postępowania kasacyjnego.

U z a s a d n i e

Sąd Rejonowy-Sąd Pracy w Strzelinie wyrokiem z dnia 1 lutego 2000 r. [...], w sprawie z pozwu Teresy K.-P. przeciwko Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej w W. o wynagrodzenie za okres od dnia 1 października 1998 r. do dnia 31 marca 1999 r., czyli za okres oddelegowania powódki na staż specjalistyczny celem podnoszenia kwalifikacji zawodowych, oddalił powództwo. W uzasadnieniu tego wyroku Sąd Rejonowy stwierdził, że stosownie do dyspozycji § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej oraz Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 12 października 1993 r. w sprawie zasad i warunków podnoszenia kwalifikacji zawodowych i kształcenia dorosłych (Dz.U. Nr 103, poz. 472), przepisów tego rozporządzenia nie

stosuje się do osób podnoszących kwalifikacje zawodowe w zakresie unormowanym odrębnie w przepisach dotyczących podnoszenia kwalifikacji i wykształcenia ogólnego tych osób albo w układach zbiorowych pracy lub w przepisach o wynagradzaniu pracowników. Dlatego, zdaniem tego Sądu, odrębnym przepisem stanowiącym podstawę oddelegowania powódki na staż specjalistyczny było w danym wypadku zarządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 1 lutego 1983 r. w sprawie specjalizacji lekarzy, lekarzy dentystów, magistrów farmacji oraz innych osób z wyższym wykształceniem zatrudnionych w służbie zdrowia i opiece społecznej (Dziennik Urzędowy Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej Nr 3, poz. 19 ze zm.), które wydane zostało na podstawie ustawy z dnia 28 października 1950 r. o zawodzie lekarza (Dz.U. Nr 50, poz. 458 ze zm.). Wprawdzie kolejna ustawa z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodzie lekarza (Dz.U. z 1997 Nr 28, poz. 152 ze zm.) uchyliła ustawę o zawodzie lekarza z 1950 r., jednakże: po pierwsze - art. 67 ustawy o zawodzie lekarza z 1996 r. równocześnie stanowił, że do czasu wejścia w życie przepisów wykonawczych przewidzianych w tej ustawie, zachowują moc przepisy dotychczas obowiązujące, nie dłużej jednak niż przez okres jednego roku od dnia jej wejścia w życie, to znaczy od dnia 27 września 1998 r.; oraz po drugie - wedle dyspozycji art. 64 ust. 2 ustawy o zawodzie lekarza z 1996 r., lekarz, który rozpoczął specjalizację na podstawie przepisów dotychczasowych, miał ją nadal odbywać zgodnie z tymi przepisami. W tej sytuacji, biorąc pod uwagę, że z dyplomu powódki wynika, iż odbyła ona szkolenie specjalistyczne w zakresie medycyny rodzinnej i złożyła egzamin państwowy w trybie zarządzenia MZiOS z 1983 r. w sprawie specjalizacji lekarzy, to należało przyjąć, że podstawą prawną jej oddelegowania na staż specjalistyczny był § 6 pkt 1 podpunkt 1 powyższego zarządzenia MZiOS z 1983 r. w sprawie specjalizacji lekarzy. Oznacza to, jak stwierdził Sąd Rejonowy, że powódka „odbywała staż w trybie 'krótka ścieżka', dlatego też została na okres 6-ciu miesięcy oddelegowana do placówki szkolącej i w tym okresie wykonywała pracę w ramach zatrudnienia w zakładzie opieki zdrowotnej posiadającym akredytację. Powódka nie uzyskała urlopu szkoleniowego na okres odbywania stażu specjalistycznego. Zatem jej roszczenie o przyznanie wynagrodzenia płatnego według zasad obowiązujących przy obliczaniu wynagrodzenia za urlop wypoczynkowy nie znajduje podstawy prawnej”.

Apelację powódki od powyższego wyroku Sądu Rejonowego, Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu wyrokiem z dnia 18 kwietnia 2000 r. [...] oddalił. W uzasadnieniu tego wyroku, Sąd Okręgowy uznał za prawidłowe

ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd Rejonowy oraz stwierdził, że trafna jest także dokonana przez Sąd Rejonowy ocena prawna, dotycząca bezzasadności roszczeń powódki. Nadto, Sąd Okręgowy podkreślił w uzasadnieniu swego wyroku, że: „powódka w okresie oddelegowania została odwołana przez dyrekcję pozwanej z funkcji zastępcy ordynatora, jak również w okresie oddelegowania nie pełniła dyżurów lekarskich i właśnie tych składników, tj. dodatku funkcyjnego i wynagrodzenia za dyżury, słusznie nie uwzględniono w okresie delegowania”.

W kasacji od powyższego wyroku Sądu Okręgowego powódka zarzuciła naruszenie § 9 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia z 1993 r. w sprawie zasad i warunków podnoszenia kwalifikacji zawodowych, wobec jego niezastosowania. Ponadto, w uzasadnieniu kasacji podniesiono także, że Sąd Okręgowy w ogóle nie rozważył celowości oparcia swego rozstrzygnięcia na dyspozycji § 3 ust. 2 pkt 2 uchwały Rady Ministrów z dnia 25 marca 1983 r. w sprawie klasyfikacji wynagrodzeń w jednostkach gospodarki uspołecznionej (M.P. Nr 15, poz. 85 ze zm.), który stanowił, iż: „wynagrodzenia za dyżury zakładowe i za gotowość do pracy pracowników medycznych oraz wynagrodzenia ryczałtowe za wykonywanie dodatkowych zadań nie wchodzących w zakres obowiązków wynikających z umowy o pracę, wypłacane są pracownikom medycznym przez macierzyste zakłady pracy”. Równocześnie w kasacji podniesiony został zarzut, że - wbrew ustaleniu dokonanemu przez Sąd - powódka nie została odwołana w okresie delegacji z funkcji zastępcy ordynatora, lecz „nadal tę funkcję pełniła bez nowego angażu bezpośrednio po powrocie z delegacji. Także bezpośrednio po sześciomiesięcznym oddelegowaniu powódka wykorzystwała urlop wypoczynkowy z wszystkimi dodatkami”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja jest zasadna. Stosownie do dyspozycji § 1 ust. 2 pkt 1 oraz § 1 ust. 3 przepisów rozporządzenia z 1993 r. w sprawie zasad i warunków podnoszenia kwalifikacji zawodowych, które zostało wydane na podstawie art. 103 KP „przepisy § 2 ust. 3 oraz § 8 - 11 stosuje się do pracowników podstawowej działalności służby zdrowia”. Oznacza to w konsekwencji, że - wbrew pogładowi prawnemu Sądów obu instancji orzekających w rozpoznawanej sprawie - także w stosunku do powódki, jako pracownika podstawowej działalności służby zdrowia oddelegowanego na staż specjalistyczny w celu podnoszenia kwalifikacji, miał zastosowanie również § 9 ust. 1 pkt

2 rozporządzenia z 1993 r. w sprawie zasad i warunków podnoszenia kwalifikacji zawodowych.

Natomiast, dla oceny prawnej w tym zakresie nie może mieć żadnego znaczenia wskazana w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego okoliczność, iż oddelegowując powódkę na szkolenie specjalistyczne w rozpoznawanej sprawie strona pozwana wskazała, jako podstawę prawną swej decyzji, wydane na podstawie ustawy o zawodzie lekarza z 1950 r. przepisy zarządzenia MZiOS z 1983 r. w sprawie specjalizacji lekarzy, które - w tej sytuacji - Sądy obu instancji błędnie uznały za odrębną regulację prawną w rozumieniu § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia z 1993 r. w sprawie zasad i warunków podnoszenia kwalifikacji i - w nawiązaniu do dyspozycji tego przepisu - wyłączyły dopuszczalność stosowania w rozpoznawanej sprawie § 9 ust. 1 pkt 2 tego rozporządzenia. Zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego naruszał bowiem prawo także z tej przyczyny, że jakkolwiek w rozpoznawanej sprawie spór dotyczy roszczenia powódki o zapłatę wynagrodzenia za czas oddelegowania jej na staż specjalistyczny w okresie od dnia 1 października 1998 r. do dnia 31 marca 1999 r., to jego rozstrzygnięcie oparte zostało na nieobowiązujących już w tym czasie przepisach zarządzenia MZiOS z 1983 r. w sprawie specjalizacji lekarzy, ponieważ: po pierwsze - ustawa o zawodzie lekarza z 1996 r. weszła w życie po upływie sześciu miesięcy od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Ustaw (art. 69 tej ustawy); mając na uwadze, że ustawa ta została ogłoszona w Dzienniku Ustaw z dnia 26 marca 1997 r., weszła ona w życie z dniem 26 września 1997 r.; po drugie - na podstawie dyspozycji art. 67 ustawy o zawodzie lekarza z 1996 r., do czasu wejścia w życie przepisów wykonawczych do tej ustawy, zostały wprowadzone utrzymane w mocy przepisy uprzednio obowiązujące, o ile nie były z nią sprzeczne, ale z wyraźnym zastrzeżeniem, że przepisy te będą obowiązywały „nie dłużej jednak niż przez okres 1 roku od dnia wejścia w życie ustawy”, to znaczy do dnia 26 września 1998 r.; oraz po trzecie - z powyższego wynika, że skoro roszczenie powódki dotyczy wynagrodzenia za okres od dnia 1 października 1998 r. do dnia 31 marca 1999 r. (okres oddelegowania jej na staż specjalistyczny), kiedy to nie obowiązywało już zarządzenie MZiOS z 1983 r., to tym samym zarządzenie to nie mogło stanowić podstawy prawnej dla rozstrzygnięcia sporu sądowego w rozpoznawanej sprawie.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy na podstawie art. 393¹³ § 1 KPC orzekł jak w sentencji.

=====